

تأثیر اجازه در نکاح فضولی از منظر فقه و حقوق

محمدجواد نوروزی^۱، علیرضا نصیری خلیلی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد بهشهر، بهشهر

۲- استادیار، گروه معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی بهشهر، بهشهر

چکیده

برابر قانون مدنی و نظر مشهور در فقه و حقوق، جریان فضولی به عنوان یک قاعده در تمامی عقود جاری است و عقد نکاح نیز از آن مستثنا نیست. مشهور فقها نکاح فضولی را قبول دارند و حتی آنان در سایر معاملات، انجام عقد فضولی را مورد تردید قرار داده اند، در عقد نکاح، تردید ندارند. از نظر فقهی، اجازه در نکاح فضولی، کاشفه است، اما در حقوق ایران هم به تبع رأی مشهور امامیه، این نوع نکاح را صحیح و غیرنافذ اعلام نموده و لزوم آن را منوط به اجازه‌ی مالک یا قائم مقام او دانسته است، مادام که آن را رد نکرده باشد. اقدام وکی در نکاح فضولی، باید با رعایت غطبه و مصلحت صغیر یا صغیره باشد؛ و در صورت تجاوز وکیل از اختیارات، عقد نکاح، فضولی محسوب میگردد و صحّت آن متوقف بر تنفیذ موکل است. به نظر می‌رسد قول به تفصیل، پیامدهایی را که ممکن است قول به صحت به دنبال داشته باشد، در پی ندارد و از این جهت چه در مقام صدور حکم شرعی و چه در مقام قانونگذاری، هر چه از اطلاق دوری شود و به نظر تفصیلی نزدیکی حاصل شود.

واژگان کلیدی: نکاح فضولی، فقه و حقوق، غطبه